

Україна на шляху до Європейської патентної конвенції

ДОРОЖНЯ КАРТА ПРИЄДНАННЯ ДО ЄПК

Богдан ПАДУЧАК

перший заступник Директора УКРНОІВІ

Київ, 5 березня 2026 р.

Процес вступу до ЄС

EU
UA
NATO

Лютий 2022

на п'ятий день повномасштабного вторгнення Україна подала **заявку на членство в ЄС**.

Квітень 2022

Єврокомісія передала Україні **опитувальник** щодо членства.

Квітень–травень 2022

Україна подала заповнений опитувальник Єврокомісії.

Червень 2022

Єврокомісія рекомендує, а Європейська Рада ухвалює рішення надати Україні **статус кандидата в члени ЄС**.

Процес вступу до ЄС

EU A
Ukraine
NATO

Грудень 2023

ЄС ухвалює історичне рішення про відкриття переговорів про вступ з Україною.

Березень 2024

Єврокомісія представляє Європейській Раді проєкт **переговорної рамки** щодо України.

Червень 2024

країни-члени ЄС затвердили переговорні рамки для України та Молдови.

25 червня 2024

символічна церемонія відкриття переговорів про членство України в ЄС у Люксембурзі.

Процес вступу до ЄС

Скринінг складається з двох етапів:

- пояснювальні сесії
- двосторонні зустрічі

Під час **пояснювальних сесій** Єврокомісія роз'яснює acquis ЄС за розділами із точки зору узгодження законодавства та відповідної адміністративної спроможності.

Україна разом з Молдовою проходили цей процес спільно **з лютого до кінця травня 2024 року.**

Під час **двосторонніх сесій** країна-кандидат представляє свою позицію щодо підготовки до ухвалення та впровадження acquis ЄС.

Двосторонні зустрічі України з Єврокомісією тривали **з липня 2024 року до кінця вересня 2025 року.**

За цей період було проведено

34

двосторонні зустрічі, загальною тривалістю 66 днів.

Участь взяли представники

понад **70**

органів державної влади України.

Процес вступу до ЄС

За результатами скринінгу Єврокомісія готує **звіти про ступінь відповідності законодавства України праву ЄС** по кожному кластеру, на основі яких Рада ЄС ухвалює рішення про відкриття переговорів за кожним кластером окремо.

ЄС також визначає:

- **умови відкриття** (opening benchmarks)
- **проміжні умови** (interim benchmarks) – тільки по Кластеру 1 в розділах 23, 24*
- **умови закриття** (closing benchmarks)**

*визнання ЄС виконання цих умов необхідне для закриття будь-якого переговорного розділу

**визначаються по кожному переговорному розділу

Представники української делегація у Брюсселі під час двосторонньої зустрічі з Європейською Комісією в межах скринінгу законодавства України праву ЄС за переговорним розділом 7 «Право ІВ», 10-11 грудня 2024 р.

Європейська патентна конвенція (ЄПК)

Європейська патентна конвенція (ЄПК) – міжнародний договір, підписаний у 1973 р. в Мюнхені; набрав чинності у 1977 р. та був переглянутий у 2000 р (ЄПК 2000, чинна з 2007 р.)

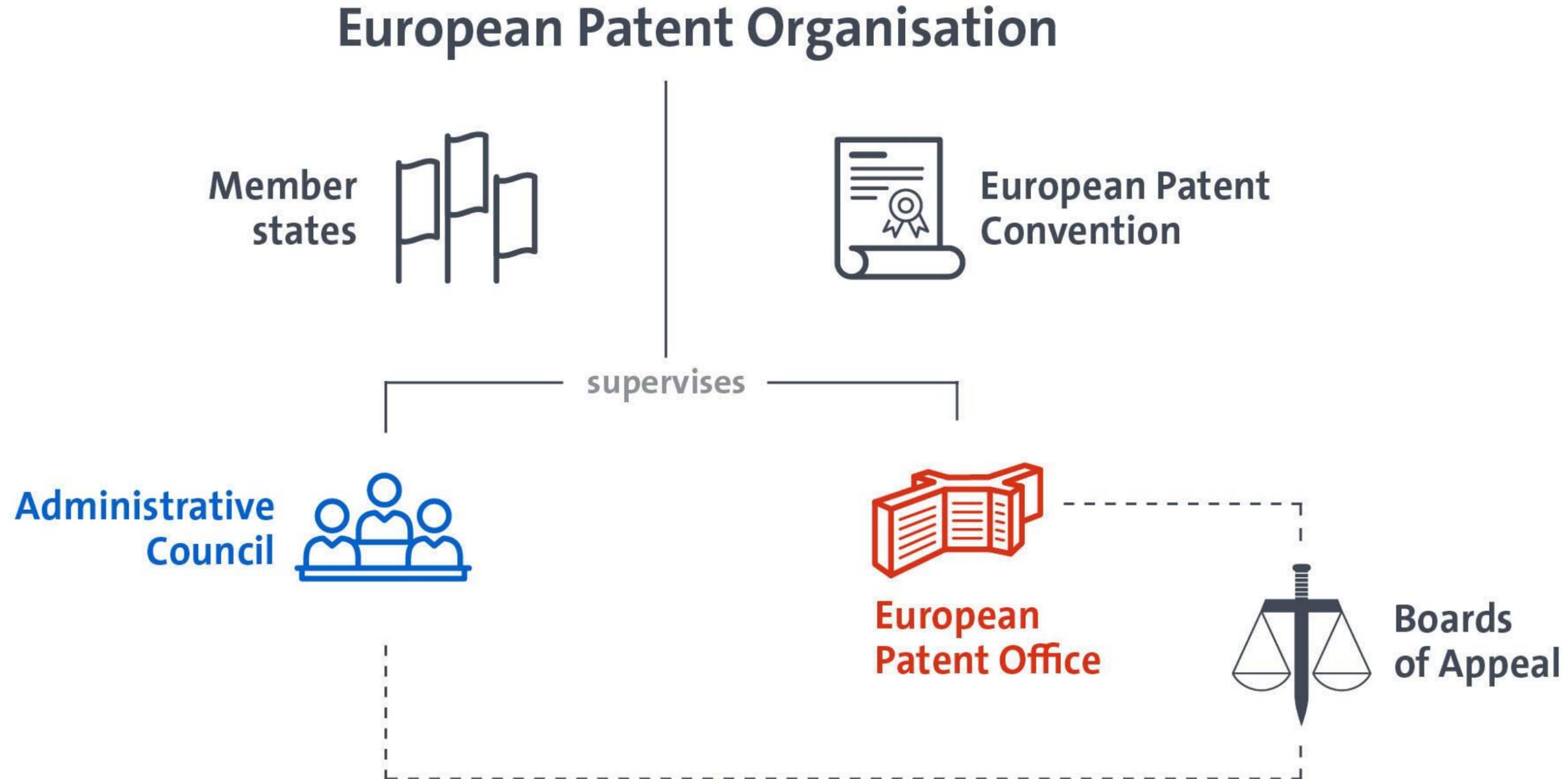
ЄПК є:

- міжнародним договором;
- основою європейської **регіональної патентної системи**, яка функціонує паралельно з національними патентними системами;
- системою, що встановлює **єдину процедуру** видачі європейського патенту за однією заявкою через ЄПВ;
- спеціальною угодою в **межах Паризької конвенції**;
- регіональним патентним договором за РСТ.

ЄПК НЕ є:

- частиною **права ЄС** (*acquis* ЄС);
- системою **єдиного (унітарного) патенту ЄС**;
- системою, що замінює національні патенти;
- системою єдиного судового захисту.

Європейська патентна організація (European Patent Organisation)

Європейське патентне відомство (European Patent Office)

- ❖ **EPO – Європейське патентне відомство (ЄПВ)**
 - Виконавчий орган **Європейської патентної організації** разом з Адміністративною Радою як наглядовим органом
 - Проводить експертизу Європейських патентних заявок, дозволяючи отримати охорону винаходів у 46 країнах за допомогою централізованої та уніфікованої процедури:
 - Також адмініструє функціонування **систем валідації (validation) та розширення (extension)**
 - З 1 червня 2023 року адмініструє **унітарну патентну систему (Unitary Patent)**, яка наразі діє в **18** країнах-членах ЄС. Рішення ЄПВ щодо унітарного патенту можуть бути оскаржені до **Єдиного патентного суду (UPC)**, а не до Апеляційної палати
- ❖ **Адміністративна Рада** – діє як наглядовий орган ЄПВ і складається з представників держав-членів Європейської патентної організації
- ❖ Членами Європейської патентної організації **39 держав**, включаючи **усі 27 країн-членів ЄС**
- ❖ **Штаб-квартира:** м. Мюнхен, Німеччина
- ❖ **Президент:** Антоніо КАМПІНОС

Країни-члени Європейської патентної організації

1)	BE	Belgium	7 October 1977	21)	BG	Bulgaria	1 July 2002
2)	DE	Germany	7 October 1977	22)	CZ	Czech Republic	1 July 2002
3)	FR	France	7 October 1977	23)	EE	Estonia	1 July 2002
4)	LU	Luxembourg	7 October 1977	24)	SK	Slovakia	1 July 2002
5)	NL	Netherlands	7 October 1977	25)	SI	Slovenia	1 December 2002
6)	CH	<i>Switzerland</i>	7 October 1977	26)	HU	Hungary	1 January 2003
7)	GB	<i>United Kingdom</i>	7 October 1977	27)	RO	Romania	1 March 2003
8)	SE	<u>Sweden</u>	1 May 1978	28)	PL	Poland	1 March 2004
9)	IT	Italy	1 December 1978	29)	IS	<i>Iceland</i>	1 November 2004
10)	AT	<u>Austria</u>	1 May 1979	30)	LT	Lithuania	1 December 2004
11)	LI	<i>Liechtenstein</i>	1 April 1980	31)	LV	Latvia	1 July 2005
12)	GR	Greece	1 October 1986	32)	MT	Malta	1 March 2007
13)	ES	<u>Spain</u>	1 October 1986	33)	HR	Croatia	1 January 2008
14)	DK	Denmark	1 January 1990	34)	NO	<i>Norway</i>	1 January 2008
15)	MC	<i>Monaco</i>	1 December 1991	35)	MK	<i>North Macedonia</i>	1 January 2009
16)	PT	Portugal	1 January 1992	36)	SM	<i>San Marino</i>	1 July 2009
17)	IE	Ireland	1 August 1992	37)	AL	<i>Albania</i>	1 May 2010
18)	FI	<u>Finland</u>	1 March 1996	38)	RS	<i>Serbia</i>	1 October 2010
19)	CY	Cyprus	1 April 1998	39)	ME	<i>Montenegro</i>	1 October 2022
20)	TR	<u>Türkiye</u>	1 November 2000				

Співпраця з Європейським патентним відомством

- 2023 рік, грант ЕРО у сфері ІВ для українців на дослідження в Маастрихтському та Страсбурзькому університетах;
- Березень 2023, Регіональна зустріч з ІВ за участі ЕРО та EUIPO, та Декларація про наміри з офісами країн-членів ЄС Польща, Литва, Латвія та Естонія;
- Липень 2023, Меморандум про Посилене технічне та стратегічне партнерство між УКРНОІВІ та ЕРО, який передбачає технічну допомогу ЕРО для експертизи національних патентних заявок та підтримки національної системи ІВ; обмін правовими даними, патентною інформацією; підвищення обізнаності та правової культури у сфері ІВ;
- Березень 2024, Україна приєдналась до проекту міжнародної технічної допомоги EU4IP «Зміцнення прав інтелектуальної власності в Україні та Молдові»;
- Участь у EU-Ukraine IPR Dialogue; EU-Ukraine Explanatory Meeting за переговорним розділом 7 «Право ІВ» кластеру 2 «Внутрішній ринок», підготовка до двосторонніх зустрічей зі скринінгу між Україною та ЄС;
- Липень 2025, оновлений Меморандум про Посилене технічне та стратегічне партнерство між УКРНОІВІ та ЕРО

Кроки

Крок 1

Загальний контекст та стратегічне значення

- аналіз поточного стану патентної системи України
- емпіричний аналіз кількості поданих заявок, інтересів стейкхолдерів, інноваційної бази та їхнього впливу на економіку
- чинне та прогресивне правове регулювання
- діяльність патентного відомства, патентних повірених та заявників
- переваги та значення ЄПК

Підстави

- Переговорна позиція України щодо вступу до ЄС за кластером 2 «Внутрішній ринок», Розділом 7 «Право інтелектуальної власності» (*Розпорядження КМУ № 534 від 30 травня 2025 року*)
- проєкт Національної програми адаптації законодавства України до права Європейського Союзу (*acquis ЄС*)

Пропонована Дорожня карта приєднання до ЄПК

Кроки

Крок 2

Оцінка впливу

- Правові, інституційні та процедурні наслідки, фінансові наслідки
- Кращі практики та типові виклики під час приєднання до ЄПК

Правова база

- **Стаття 166(1)(б) ЄПК:**
 - Конвенція відкрита для приєднання будь-якої європейської держави за запрошенням Адміністративної ради.
 - Документи про приєднання передаються на зберігання Уряду Федеративної Республіки Німеччина.
- **Стаття 169 ЄПК:**
 - Будь-яка ратифікація або приєднання після набрання чинності цією Конвенцією набуває чинності **у перший день третього місяця після депонування документа** про ратифікацію або приєднання.

Процедурні кроки приєднання

- Подання запиту на отримання запрошення до приєднання до Європейської патентної конвенції
- Отримання **запрошення від Адміністративної ради** Європейської патентної організації
- Імплементация положень Європейської патентної конвенції у національне патентне законодавство
- Ратифікація Європейської патентної конвенції

*Додаткові
опції:*

- *Приєднання до Лондонської угоди*
 - *Можливість ініціювати укладення Робочої угоди щодо пошуку звітів та висновків*
 - *Делегування функцій відомства, що отримує, ЄПВ*
 - *Припинення національної процедури за статтею 45(2) РСТ*
- Узгодження з Європейською патентною організацією дати приєднання
 - Передача (депонування) документа про приєднання Уряду Німеччини
 - **Набрання чинності членством у Європейській патентній конвенції**
 - Сплата початкового внеску до Європейської патентної організації

Процедурні кроки приєднання

...”приєднання [...] набуває чинності у перший день третього місяця після депонування документа [...] про приєднання.”

Депонування	Набрання чинності
1 березня 202х	1 червня 202х
31 квітня 202х	1 липня 202х
1 липня 202х	1 жовтня 202х

Кроки

Крок 3

Консультації зі стейкхолдерами

- Розробка методології залучення національної промисловості, фахівців у сфері ІР (патентних повірених) та академічної спільноти
- Рекомендації ЄПВ щодо категорій стейкхолдерів та підвищення обізнаності

Крок 4

Планування законодавчих та інституційних реформ

- Ключові законодавчі зміни
- Інституційна адаптація на рівні УКРНОІВІ та судової системи

Кроки

Крок 5

Збереження статусу УКРНОІВІ як ISA/IPEA

- Як зберегти та посилити статус ISA/IPEA в межах структури ЄПК
- Специфічні вимоги або коригування, які слід врахувати

Крок 6

Послідовність дій та строки

- Проєкт послідовності внутрішніх кроків України для приєднання (включаючи ратифікацію)
- Можливі технічні етапи та орієнтовні строки виконання

Кроки

Крок 7

Розбудова потенціалу

- Сфери, в яких ЄПВ може надати консультативну або практичну підтримку (навчання патентних експертів, патентних повірених, підготовка суддів)

Крок 8

Майбутні перспективи

Попередні міркування щодо потенційного приєднання України до системи Унітарного патенту та Єдиного патентного суду після приєднання до ЄПК

Q&A Session